

ЗОРНИЦА

СЕДМИЧЕНЪ ВЪСТНИКЪ.

Зорница ся издава всякой Петѣкъ. Цѣна-та за единъ годинъ е едно бѣло меджидіе и половина, а за шесть мѣсеца три четвѣрти отъ бѣло меджидіе. Спомоществованіа-та трѣба всякога да сѣ прѣдплатены и да сѣ испращатъ въ полицѣ, въ грунѣ или въ пощенскы тѣмбры (пулове) Турскы, Иѣмскы, Прускы, Русскы или Французскы, на Редакторъ-тъ у Американъ Ханъ въ Цариградъ.

Година 1.

ЦАРИГРАДЪ, ПЕТЪКЪ, АПРИЛІЙ 16, 1876.

Брой 16.

ДОСТОВѢРНОСТЬ-ТА НА ЕВАНГЕЛИЯ-ТА.

Въ прѣдпоследній-тъ брой изложихмы вкратцѣ нѣкои отъ доказателства-та че Евангелисти-тъ сѣ были чловѣци способни да заблѣжятъ то-чно и да запишѣтъ право онова, което сѣ видѣли и чули. Въ настоѣщій-тъ си брой ный ще изложимъ вкратцѣ нѣкои отъ доказателства-та че Евангелисти-тъ сѣ были чловѣци искренни, истиннолюбиви и благорасположени да опишѣтъ истинно тѣмъ онова, което сѣ видѣли и чули.

(1) Искренность-та на Евангелисти-тъ е очевидна отъ начинъ-тъ, по който тѣ говорятъ за себе си. Тѣ нито сѣ славятъ нито увеличавать услуги-тъ си; напротивъ, тѣ исказватъ чпстосердечно слабости-тъ си, погрѣшки-тъ си и грѣхове-тъ си. Лѣжци быхъ ли обнародвали така на свѣтъ-тъ собствены-тъ си слабости и грѣхове?

(2) Искренность-та имъ е очевидна отъ начинъ-тъ, по който тѣ сѣ учили народъ-тъ. Ако да сѣ были лѣжци, тврдѣ е вѣрно че тѣ быхъ писали онова, което бы угодило на народъ-тъ и на народны-тъ прѣдразсѣдоцы. Евангелисти-тъ, напротивъ, сѣ писали онова, което е было крайно обидно за народъ-тъ, сир. че народната имъ църква трѣбвало да исчезне, църковны-тъ имъ обряди да сѣ унищожатъ, свѣтъ-тъ имъ храмъ да сѣ разори, и най-обидно-то отъ всичко было че тѣ сѣ обвинявали народъ-тъ за дѣло е прѣдалъ на смѣрътѣ отдавна очакваный-тъ Мессія. Достовѣрно ли е че Евангелисти-тъ быхъ обнародвали изложенія толкова обидны за народъ-тъ, ако тѣ да не сѣ бы вѣрвали за истинны? — Никакъ.

(3) Искренность-та имъ е явна още отъ нравственны-тъ имъ поученія. Лѣжци быхъ ли обнародвали сѣчиненія на които една отъ главны-тъ имъ цѣли е было да въздигнѣтъ единъ чистъ нравственность? Лицемерци быхъ ли писали единъ книгъ само и само да осѣдѣтъ лицемеріе-то? Лѣжци быхъ ли сѣ трудили и страдали да прѣпорѣчатъ истинъ-тъ? Извѣстно не, освѣтъ-тъ ако е имало нѣщо да сѣ спечели чрѣзъ това, и ный ще покажемъ по-послѣ че нищо не е можало да сѣ спечели отъ такавъ единъ измамъ.

(4) Достовѣрность-та на Евангелисти-тъ е явна отъ самы-тъ приключенія които тѣ сѣ разказвали и отъ самы-тъ начинъ, по който сѣ бы разказвали въ списанія-та си. Повече-то отъ събытія-та, за които сѣ говори въ тѣхъ, не сѣ были тайны, и на които да не е имало други свидѣтели освѣтъ-тъ самы-тъ Евангелисти. Последни-тъ сѣ утвърждавали въ списанія-та си че по-

вече-то отъ тѣзи събытія сѣ станѣли не прѣдъ много врѣме и не въ нѣкоіхъ далечныхъ странѣхъ, но наскоро и въ сѣ-що-то мѣсто дѣто тѣ обнародвали Евангелия-та си; тѣ сѣ утвърждали о-ще че тѣзи събытія станѣли явно въ присѣствіе-то на много свидѣтели, отъ които нѣкои сѣ были тѣхны неприятели, и тѣ еще описватъ тѣзи събытія тол-козъ подробно, щото тврдѣ лесно бы было нѣкому да опровергае списанія-та имъ, ако да бѣхъ лѣжливы. Навѣрно лѣжци не быхъ писали тѣхъ, както Евангелисти-тъ сѣ писали, защото опроверганіе-то на списанія-та имъ тогавъ бы было най-лесно.

(5) Достовѣрность-та на Евангелисти-тъ е очевидна още отъ това че тѣ не сѣ можали да спечелятъ нищо отъ измамъ. Чловѣци-тъ не сѣ мѣчатъ и не страдаютъ да измамѣтъ други безъ надѣждѣ за награду. Ако Евангелисти-тъ сѣ были лѣжци, какво сѣ бы надѣвали да спечелятъ отъ обнародваніе-то на такавъ единъ лѣжъ? Богатство ли? Тѣ сѣ напустили занятія-та си чрѣзъ които сѣ сѣ поминували и сѣ сѣ прѣдали на проповѣданіе-то. И какво сѣ проповѣдали? За да бы чловѣци-тъ да бы награждать съ пары ли, или съ нѣкаквы подароцы? Не, никакъ. Тѣ сѣ изывали на свѣтъ-тъ че, както тѣ сѣ пріели всичко туне отъ Господа, тѣ и тѣ трѣбвало туне да даватъ. Тѣ сѣ учили че чловѣци-тъ не трѣбвало да събирають съкровища на земѣ-тъ, и тѣхны-тъ примѣры сѣ е съобразявалъ съ ученіе-то имъ. Тѣ сѣ сѣ прѣдали на единъ сиромашкый животъ.

Честъ ли е было което тѣ сѣ търсили? Ако е така, защо сѣ проповѣдали онова, което подигнѣло цѣлый-тъ народъ противъ тѣхъ? Защо сѣ говорили противъ гордость-тъ на управители-тъ и прѣдразсѣдоцы-тъ на народъ-тъ; защо сѣ обнародвали толкова силно въ списанія-та си прѣстѣпленія-та на народъ-тъ и сѣ прѣдказали толкова ясно осѣжденіе-то му? Тѣ сѣ были обявени за еретицы и прѣдатели; тѣ сѣ были біени и затворени въ тѣмниці и ный сѣ е запрѣтило да не учатъ вече народъ-тъ въ име-то на Исуса, но тѣ пакъ сѣ постоянствовали да обнародватъ тѣзи истинны. Навѣрно то не е было честь отъ чловѣцы, коѣхъ то тѣ сѣ търсили.

Спокойствие ли е было, което тѣ сѣ бы надѣвали да придобѣють? Тѣ сѣ сѣ прѣдали на мѣжъ. Тѣ сѣ лѣгували пѣшакъ изъ отечество-то си и сѣ ходили по странны земли. Павелъ въ I Кор. 4; 11—13, описва какъвъ животъ повече-то отъ тѣхъ прѣминували: «Дотози часть и гладуемы и жадуемы и голи смы, и смы біени, и скытамы сѣ и трудимъ сѣ та работимъ съ рѣцѣ-тъ си; укорявани, благославямы; го-

лени, терпимъ; хулены, молимъ сѣ; станѣхмы като изметъ на свѣтъ-тъ, смѣтъ на вси-тъ до днесъ». Тѣ сѣ ерѣщили противленіе дѣто и да сѣ отишло. Тѣ сѣ были біени съ камни и гонени отъ градъ на градъ, но пакъ сѣ постоянствовали дору до смѣрътѣ. Изобилны исторически доказателства сѣ намиратъ въ списанія-та на язычески-тъ списатели за гоненія-та, които Евангелисти-тъ прѣтѣрѣли.

Може ли да бѣде по-убѣдительно доказательство отъ горѣпоменѣты-тъ, за честность-тъ, за искренность-тъ и за достовѣрность-тъ на Евангелисты-тъ?

ДРЕВНЯ-ТА И НЫНѢШНА-ТА СВОБОДА.

За да изслѣдуемы историческо-то развитіе на древны-тъ и нынѣшны-тъ свободы, ный трѣба да сѣ повѣрнемъ въ врѣме-то на древны Гръціи. Тѣ-та земля, ако и да е была малка, е была раздѣлена на много държавицы, които сѣ имали разны видове правленія. Тамъ е имало въ сѣщо-то врѣме и аристокрація и демокрація; тамъ сѣ сѣ опытали тиранство-то и мѣстительство-то на нѣколко лица, които сѣ имали власть-тъ въ рѣцѣ-тъ си; тамъ сѣ сѣ видѣли още пороци-тъ на демагогіи-тъ и своеволие-тъ на народъ-тъ. Съ единъ рѣчь, древня Гръція е опытала вси-тъ републиканскы видове правленія и всякакъвъ видъ свободы.

Сѣга нека видимъ какво сѣ разбѣрали древны-тъ Гръци подъ име-то свободы. Прѣдъ всичко трѣба да знаемъ, че тѣ сѣ наричали вси-тъ другы народы варварскы, отдѣто е и поговорка-та имъ: «всякой който не е Еллиниъ, е Варваринъ». У тѣхъ общество-то сѣ е раздѣляло на свободны и на робы. Последни-тъ сѣ были просто живы ордѣи и домашны животны. Законъ-тъ не бы е припознавалъ. За свободны чловѣцы сѣ сѣ считали оиѣзи, които не сѣ сѣ поминували отъ рѣчны работѣ, но които сѣ можали да сѣ прѣдадѣтъ съвршенно на общы-тъ дѣла. Даже споредъ великый-тъ философъ Аристотеля, художникъ-тъ е былъ робъ, само че подъ друго име. Было оиѣзи, които сѣ имали свободно врѣме и които сѣ сѣ поминували отъ работѣ-тъ на робы-тъ си, сѣ можали да земають участіе въ управленіе-то на Републикѣ-тъ. Всички-тъ другы трѣбвало да сѣ покоряватъ. За туй не е чудно дѣто по-гольма-та часть отъ днешны-тъ Гръцы прѣзиратъ рѣчны работѣ и странѣтъ отъ нѣкъ; и о-ще дѣто въ нынѣшны Гръціи всякой единъ сѣ старае да стане чиновникъ, управитель и главенъ Министръ. Но да дойдемъ на прѣдмѣта си. Лица-та кон-

то сѣ земали участіе въ общы-тъ работѣ, сѣ были господствующы-тъ классъ въ древны Гръціи. Тѣ сѣ издавали законы-тъ, рѣшавали за бой или за миръ, назначавали военны-тъ чиновники и гражданскы-тъ управители, и сѣ бы свалили отъ службы-тъ имъ, когато виждали за нужно. Това върховенство на нѣколко лица е было онова, което Аристотель и Гръци-тъ сѣ наричали свободѣ. Чловѣкъ за да сѣ е считалъ свободенъ въ Атини, трѣбвало е да бѣде членъ отъ господствующы-тъ классъ.

Сѣща-та идея на свободѣ е была и въ Римъ, съ тѣзи разлики само, че въ врѣме-то на Консулство-то на Сципионовцы-тъ, патриции-тъ и благородны-тъ сѣ имали такавъ силъ, какъ въ Гръціи не е была извѣстна. Истинъ е че Римляни-тъ бѣхъ напѣдѣли много повече отъ Гръцы-тъ въ законовѣдѣніе-то и въ управленіе-то на единъ държавъ, но тѣхно-то понятіе за свободѣ-тъ е было сѣщо-то. Нито Гръци-тъ нито Римляни-тъ сѣ имали нѣкакво понятіе за личны-тъ права на чловѣцы-тъ. У тѣхъ гражданинъ-тъ е былъ за държавѣ-тъ, а не държава-та за гражданинъ-тъ. Освѣтъ-тъ общы-тъ интересъ, никаквы другы частны интереси не сѣ сѣ припознавали нито въ Атини нито въ Римъ. Даже Платонъ, единъ отъ великы-тъ Гръцкы философы, е поддѣржалъ че държава-та е всичко, а лице-то нищо. Той въ своѣ-тъ Републикѣ не припознава право-то на частенъ имотъ, и право-то на частно образование. Той отива дору до тамъ, щото да подчинява домашный-тъ животъ на държавѣ-тъ. Тѣзи негова въображаема Република прилича въ много отношенія на днешны-тъ комуны. Аристотель ако и да различава отъ учителя си Платона въ нѣкои отношенія върху този прѣдмѣтъ, и той пріема че държава-та дохожда първо, а лице-то послѣ.

Гражданинъ-тъ и въ Гръціи и въ Римъ е былъ едно слѣдъ друго управляющъ и управляемъ, господарь и подданикъ, и често е прѣминувалъ отъ крайнѣ свободѣ въ крайнѣ робство. Истинъ е че въ Римъ гражданинъ-тъ е ималъ много правды, но щомъ власть-та сѣ е похитявала отъ нѣкой тиранинъ, той бы е изгубвалъ. Прѣзъ царуваніе-то на Римскы-тъ Кесари, религія-та, образование-то, писменность-та, торговля-та и промышленность-та сѣ были въ тѣхны-тъ рѣцѣ. Съ единъ рѣчь, тѣ сѣ были неограничени господари и на тѣла-та и на души-тъ на подданицы-тъ си.

Христіанство-то обаче сѣ появива, и тиранство-то на Кесари-тъ сѣ ограничава. То съ ученіе-то си «отдайте Кесаревѣ-тъ Кесарю и Божіи-тъ Богу», отъ единъ странъ припознава

владычество-то имъ, но отъ другъ, прогласява освобождение-то на съвѣсть-тъ на чловѣцы-тъ отъ власть-тъ имъ. Съ други думы, то отдѣляе религія-тъ отъ политикъ-тъ, и съ това то припознава личный-тъ чловѣкъ и неговъ-тъ личны права. Отъ тука произхожда начало-то на нынѣшнъ-тъ свободъ. Но за приѣманіе-то на това начало, трѣбвало е една борба, която е траяла цѣлы три вѣка. Тѣзи е епоха-та на мъченицы-тъ. Мъченици-тъ Траянъ, Маркъ Аврелій, Северъ, Децій и Діоклитіанъ сж были едни отъ най-отличны-тъ Римскы Императоры, но за да опазятъ неограниченъ-тъ си власть, и единство-то въ вѣрж-тъ на подданицы-тъ си, тѣ прѣсѣдвали и наказвали Христіанъ-тъ съ най-люты и смъртоносны мъжы.

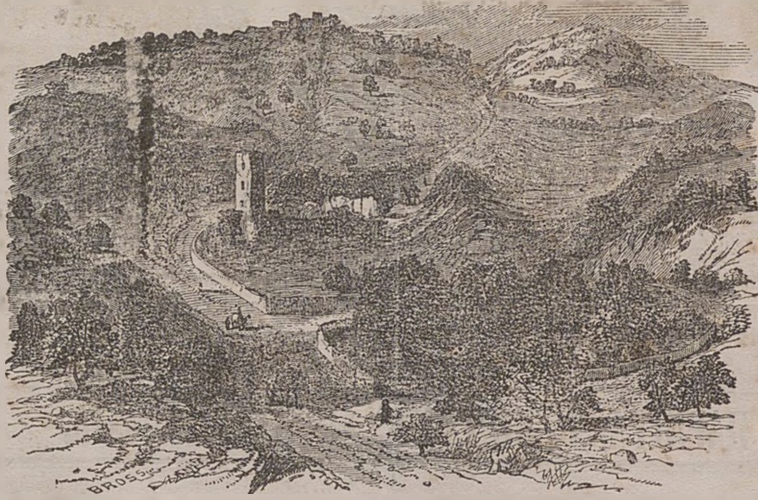
Когато обаче една идея или едно учение е истинно, то колкото и да се прѣсѣдва отъ начало-то, кога да е ще възтържествува. Сжщо-то се е случило и съ Христіанство-то. Колкото по-много гоненія е имало противъ него, толкова повече се е распространявало.

Въ тѣзи епохъ ся е случило едно скърбно събитіе за Църквж-тъ Христовж. Константинъ Великий при прѣмѣстваніе-то на столицъ-тъ си отъ Римъ въ Византиѣ (330) прие Христіанскъ-тъ религія, и като искаше да ѝ придаде по-голямъ бляскавость и тържественность, той съедини Църквж-тъ съ Държавж-тъ. Всичкы-тъ църковни саповници станжжх въ сжщо-то врѣме и гражданскы. Отъ тука произлазя начало-то на свѣтскъ-тъ власть на Папы-тъ, власть, която бѣ причина на голѣмы и дългы крѣвопролитія прѣзъ Срѣдны-тъ вѣкове въ Западнж Европж. ~~Съединеніе-то на Църквж-тъ съ Държавж-тъ бѣ още една отъ причины-тъ на застоичиво-то положеніе на Църквж-тъ.~~ (Слѣдва.)

Прѣди нѣколко години единъ чуждестраненъ Князь испратилъ одного отъ свои-тъ си чловѣцы да ся научи отъ Англіискъ-тъ Царицж, кой е источникъ-тъ на велико-то благоденствіе на Англіѣ. Царица-та му испратила единъ Библиѣж, като каза, че Евангеліе-то на Исуса Христа, е главный-тъ источникъ на благоденствіе-то на Англіѣж.

Нѣкой попыталъ единъ бѣденъ старецъ, който сажалъ дървета: защо сажашъ дървета, когато не ще можешъ да ядешъ плодъ отъ тѣхъ? Старецъ-тъ отговорилъ, «другы сж посадили дървета за мене прѣди азъ да ся родѣж, и азъ съмъ ялъ плодъ отъ тѣхъ. Азъ сега садѣж дървета за да бы споменъ-тъ на мойж-тъ признателность да остане, когато азъ ся поминѣж».

Споредъ единъ ветхъ обычай, работници-тъ въ много занаяты въ Англіѣж никога не работятъ въ Пондѣльникъ, но ся прѣдаватъ на лѣность и на веселбы. Отъ това праздно врѣме има голѣма вещественна и нравственна загуба. Нѣкон сж смѣтижли че работници-тъ само въ вѣшны-тъ и въ памучны-тъ фабрики и въ кыраминицы-тъ губятъ, по причинж дѣто не работятъ въ Пондѣльникъ, ежегодно 36,500,000 англ. лиры. Тѣ не само не спечелватъ нищо въ този день, но още иждивяватъ много нѣщо за пигіета и за праздни работы.

Геосиманія

ГЕОСИМАНИЯ.

Геосиманія, която буквално значи *масленно стискала* (менгимѣ), е една градина при полы-тъ на Елеонскъ-тъ горж, срѣщо Іерусалимъ, въ който Спаситель нашъ ся е оттеглялъ понѣкога, и въ който той е прѣтърпѣлъ тѣжж-тъ си, и е былъ прѣдаденъ отъ Іудж, Мат. 26; 36-37. Древно-то прѣданіе поставя Геосиманіѣж близо до полы-тъ на Елеонскъ-тъ горж, отвѣдъ потокъ-тъ Кедронъ. Мѣсто-то, което сега е заградено съ единъ нискъ каменепъ зидъ, може да е само часть отъ сжщж-тъ «градинж», която ся споменува въ Евангеліе-то. То е около 52 четвъртиты аршини, и съдържа 8 стары маслинены дървета, на които корени-тъ на много мѣста ся подаватъ надъ земѣж-тъ, и ся пазятъ отъ купове каменъ. Тука или поне не твърдѣ далечъ отъ това мѣсто, Спаситель-тъ е прѣтърпѣлъ онѣжж неисканжж тѣжж толкова свързанъ съ умиловителнж-тъ му смъртъ; и тука съ съвършено подчиненіе на Отца, той сключи молитвы-тъ си като каза: «Не обаче както ищѣ азъ, но както ищешъ ты.» Отъ тѣзи градинж той можаше да види пѣлкъ-тъ «съ фенеры и свѣщи» като излазяше изъ градскы-тъ порты, и като бързаше, подъ прѣдводителство-то на Іудж, да го хване.

Геосиманія отъ всички-тъ любопытны мѣста въ Іерусалимъ най-много привлича посѣтителы-тъ на този градъ.

ТАЛМУТЪ-ТЪ.

Единъ знаменитъ писатель дава слѣдующы-тъ свѣдѣнія за Талмутъ-тъ.

Талмутъ-тъ, както знаѣтъ читатели-тъ, е една Еврейска книга. Тя е съставена отъ устны прѣданія на попове, пророцы и раббины. Още въ врѣме-то Христово тѣзи прѣданія бѣжж помрачили Мойсеевъ-тъ законъ толкова, щото Христосъ ся принуди да изобличи Фарисей-тъ за дѣто съ прѣданія-та си бѣжж развалили законъ-тъ Божій. Талмутъ-тъ е отъ двѣ части, отъ които една-та ся нарича *Мишна* (*Повтореніе* т. е. на закона), а друга-та *Гемара* (*Заключеніе* т. е. на Раббинскъ-тъ мъдрость). Нѣма съмнѣніе че тѣзи книга е дѣло на книжници, които събражж разны прѣданія отъ народа, и сами приложжж много нѣща за свой-тъ си интересъ. Туй миѣни ся подтверждава отъ самж-тъ книгж. Напримѣръ въ пейж е писано, че Свято-то Писаніе е «вода», а Мишна е «вино»,

т. е. по-здрово учение; а въ друго мѣсто ся казва че «думы-тъ на закона (Мойсеевъ) сж многоважны и маловажны, но всички-тъ думы на книжници-тъ сж многоважны».

Около 200 год. слѣдъ Христа, Рабинъ-тъ Юда събра Еврейскы прѣданія и написа горѣпоменжж-тъ Мишиж. По-послѣ на тѣзи книгж ся приложжж двѣ голѣмы тълкованія, отъ които едно-то ся нарича Вавилонско, а друго Іерусалимско. Вавилонско-то тълкованіе, което ся свърши около 500 г. слѣдъ Христа, по-много ся уважава, ако Іерусалимско-то и да е по-старо и въ него да ся излагатъ по-ясно мѣлїя-та на Палестинскы-тъ Евреи.

Тѣзи книга е голѣмо съкровище на мъдрость-тъ на минжлы-тъ вѣкове. Тя съдържа много любопытны свѣдѣнія за законы-тъ, обычаи-тъ, искусства-та и пр. на древни-тъ народы. Тя говори за лѣкарство, астрономіѣж, математикж и за много други науки, които древни-тъ хора знаехж.

Богословскы-тъ ѣ ученія сж единъ чуденъ смѣсъ отъ мъдрость и безуміе.

Сжщо-то име на Бога, споредъ Талмутъ-тъ, не ся знае, нито може да ся произноси; но той ся именува по разны-тъ си свойства, «Милостивъ», «Святъ», «Всесильный», «Слово» и пр.

Тя учи че всички-тъ, за които е рѣшено да ся родятъ, сж създадени въ начало-то на створеніе-то на свѣта, и ся държатъ на едно особенно мѣсто.

Тя повторително говори за въскресеніе-то и за безсмъртіе-то на душж-тъж.

За Небе-то тя дава чудны и дивны ученія. Казва че рай и вѣчна мъжа сж много на близо, и че всѣкой покаянъ може да мине отъ мъжж-тъ въ рай; но само идолопоклонници-тъ и прѣдатели-тъ никога не можѣтъ до прѣминѣтъ отъ едно-то мѣсто на друго-то.

Много чудно е че Еврейскы-тъ народъ приѣма такыва ученія, а отхвърля Евангелескы-тъ.

Отъ прїатели-тъ си ся научавамы каквы сж добродѣтели-тъ ни и достоинства-та ни, а отъ непрїатели-тъ си ся научавамы каквы сж недостатъцы-тъ ни.

Ако нѣкой ще почне да ны онеправдава и озлоблява, нека почнемъ да му показваме благость и милость. По този начинъ ный ще имамы славна побѣда.

Грѣхъ-тъ и бѣдствіе-то не сж любовници, но тѣ отиватъ заедно тѣй както да бѣжж любовници.

НАУКА-ТА ЗА СВѢЩЪ-ТЪ

(Тѣзи е послѣднж-та часть интереснѣ-тъ членъ върху «Нѣтъж за свѣщъ-тъж», за който ный жимъ твърдѣ много на Г-на Сясе учитель въ Робертъ Колежъ. I)

Сега ще отговоримъ на въпросъ дѣ отива свѣщъ-та, когато тя из Сжръ Волтеръ Роли веднѣжд обзаложиж съ Англіискъ-тъ Цѣ Елисаветж, че той можалъ да кажѣ жѣсть-тъ на димъ-тъ, който изл отъ чибукъ-тъ му. То было твърд сна работа. Той трѣбвало само да тѣгли тютюнъ-тъ си, и послѣ пейтъ, слѣдъ като го испушилъ, и река-та помежду имъ была тяжѣсть-димъ-тъ.

Единъ отъ естественны-тъ законъ че нищо въ природж-тъ не ся изг. Едно нѣщо може да измѣни форма си, но то не може да ся унищожи. Ка и свѣщъ-та, ако и да ся види была съвършено погубена, тя самѣмъ нява формж-тъ си и прѣминува невидимы газове.

Произведенія-та въ които една св ся измѣня сж 3, именно, димъ, и въгленна кислота. Димъ-тъ е мо неизгорѣлъ въглеродъ. Въобщегато има доста кислородъ, димъ ся вижда никакъ отъ горящж свѣ зашто кислородъ-тъ ся съединява атомы-тъ на въглеродъ-тъ и прѣминава въ единъ газъ, нареченъ въглекислота. Когато свѣщъ-та стои д духа вѣтрѣ, тя испуща димъ, заш вѣтрѣ-тъ истудява частицы-тъ на въглеродъ-тъ толкова много, щото тѣ ся съединяватъ съ кислородъ-тъ, и искарва въ въздухъ-тъ. Сжщо-то ся забѣлжва, когато едно на студено стъкло ся държи въ пламѣтъ. То намалява топлинж-тъж, и въглеродъ-тъ или димъ-тъ олѣпѣ на стъкло въ видъ на сажды.

Вода-та е съставена отъ два невидимы газове — кислородъ и водородъ, които, както видѣхмы, ся намиратъ горящж-тъ свѣщъ. Чрѣзъ дѣйствиена топлинж-тъж, тѣзи два газове съединяватъ и прѣминуватъ като паръ.

За да докажемъ това, земамы единъ сухъ стъкленъ ссѣдъ и като го дѣжимъ надъ горящж-тъ свѣщъ, наско забѣлжвамы влага да ся събира вътрѣшнж-тъ странж на ссѣдъ-тъ, ако продължавамы да го държимъ нѣколко минуты, влага-та ще ся набере до толкова додѣто да пада на капки.

Друго-то произведеніе, което спомнахмы, е въгленна-та кислота, която ся каза, ся образува отъ съединеніе-то на въглеродъ-тъ съ кислородъ-тъ. Това вещество отрова животны и изгасява свѣщи.

КАКВО НИ Е НУЖНО ЗА ДА МОЖЕМ ДАСЯ ПОЛЗУВАМЫ ОТЪ МАШИНЫ-ТЪ КАКТО ТРѢБВА?

Поговорихмы въ нѣкои минжлы броевъ върху полезность-тъ на машины-тъ, и казахмы че всѣкой народъ, който иска да благоденствува, трѣбва да ги употрѣблява.

Но какъ можемъ ный Българи-тъ като народъ да получавамы пѣлнж ползж отъ тѣхъ? Да купувамы ли тѣзи машины все отъ други-тъ народы? Да доносямы ли машины-тъ за ораніе, за жьненіе, за косеніе, за влаченіе, за прѣденіе, за тканіе и пр. отъ Англіѣж,

Б. франції, Германії или отъ Америкъ, што сме допосаи и сега допосаи кни-та, басмы-тѣ, стѣкла-та и мно-жество други издѣлія? Да оставимъ ли други-тѣ да ни правятъ желѣзници, доганувы и други пѣща, а ний да ги ремамы на готово? Все тѣй ли трѣба по-стѣпавамы?

Рѣшително отговарямы, не, никакъ не. Напстинъ по-добрь е да ги купу-емъ отъ вѣнъ нежели никакъ да ги ремамы, но много по-добрь ще е ако ги учимъ сами да ги правимъ нежели да ги купуваме отъ други-тѣ народы. Но този начинъ народъ-тѣ ще стане по-независимъ отъ други-тѣ, и ще до-стигне до единъ степенъ на благоденствіе. Но пѣкои ще попытають: «Какъ мо-жемъ да придобіемъ тѣзи искусны ху-дожества?» Това питаніе е умѣстно, и ний ще отговоримъ на нѣщо.

Въ просвѣщенны-тѣ държавы има училища, въ които младежи-тѣ ся учатъ на занаяты. Ний нѣмамы такыва училища, нито пакъ учители, които да преподаватъ въ тѣхъ. Но ученицы за такыва училища имамы много. Ако да ся отвореше пѣкъдѣ въ отечество-то ни училище, въ което да учатъ какъ ся топи и работи желѣзо, какъ ся правятъ иглы, стѣкло, чепи, часовници и пр. то щѣше незабавно да ся напълни съ усърдны ученицы. Но що можемъ да сторимъ сега? Има двѣ срѣдства за по-стиженіе на тѣзи цѣль. Ний можемъ да основемъ въ отечество-то си едно та-кова училище и да призовемъ нѣкои чуждестранны учители, които да даватъ на ученицы-тѣ добры теоретически и практически познанія отъ разны-тѣ ис-куства. Като свършѣтъ курсъ-тѣ си, тѣзи ученицы да отиватъ по разны страны изъ отечество-то ни и да ста-вятъ искусни мастори, еще и наставни-ци на други-тѣ си братія. Или, пакъ, пѣкои общины могатъ да испратѣтъ младежи въ Европѣ или въ Америкѣ да ся учатъ на разны-тѣ занаяты, кой на какъвто е наклоненъ. Като свършѣтъ курсъ-тѣ си, тѣзи младежи да дойдѣтъ тука въ отечество-то си и да станѣтъ учители въ художественны училища. Мно-го наши младежи ся учатъ въ чуждинѣ, но не знаемъ колцина сѣ ся прѣдали на художества-та. Повечето отъ тѣхъ ся учатъ за лѣкари, учители и писатели. Напстинъ народъ-тѣ ни има нуждѣ отъ добры лѣкари, учители и писатели, но не трѣба да ся забравя че една отъ най-близкы-тѣ и най-необходимы-тѣ му нужды е и нужда-та за искусны художници. Опѣзи общины, които бы-хъ пратили и поддържали нѣкои мла-дежи за да ся изучатъ пѣкои художе-ства, щѣхъ да сторятъ голѣмо благо-дѣяніе на народа си. Ще има много пожертвуванія, но тѣ стократно ще ся възнаградятъ. Ц.

ГИМНАСТИКА.

Дума-та гимназія въ Германіѣ и въ нѣкои други Европейскы страны озна-чава днесъ училище една степенъ по-долю отъ университетъ, въ което ся преподаватъ математика-та, естествен-ны-тѣ науки и чуждестранны-тѣ язы-ци. Тя обаче има Гърцко начало, и първоначално е означавала училище за обучение-то или развитіе-то на тѣло-то чрѣзъ гимнастикѣ.

Древни-тѣ Гърци отдавали голѣма важность на развитіе-то на тѣлесны-тѣ силы, и за тѣзи цѣль тѣ основали

единъ системѣ на тѣлесны упражненія. Първы-тѣ публичны гимназіи были о-снованы отъ Лакедемоняны-тѣ. Тѣхно-то число ся е умножило отпослѣ до толкова, щото слѣдъ малко врѣме въ вся-кой голѣмъ градъ въ Гърціѣ е имало по единъ гимназіѣ. Тѣ сѣ были посвятены Аполону, богъ на лѣкари-тѣ, защото тѣ спомагали за здравіе-то.

Спарта най-много отъ всички-тѣ други Гръцкы държавы е изисквала отъ всички-тѣ си младежи гимнасти-ческо обучение. Тамъ даже момичета-та сѣ ся очаквали да бѣдѣтъ добрь обучены въ гимнастикѣ-тѣ, и никоя мома не можала да ся ожени додѣто не покажала публично успѣхъ-тѣ си въ тѣлесны упражненія. Платонъ и Ари-стотель сѣ были на мнѣніе, че никоя република не бы можала да ся счита за свършенихъ, въ който гимназіи-тѣ сѣ были прѣнебрежѣтъ.

У Гръцы-тѣ е имало разны видове гимнастически упражненія, като на пр. тичаніе, подскачаніе, бораніе, надхвър-ляніе съ желѣзны халкы и съ камъни, хвърляніе съ стрѣлы и отъ два-та по-ла, ѣзденіе на конь, плаваніе, тѣгля-ніе лопаты, любяніе, качаніе по вѣжя, стоеніе право за дълго врѣме въ едно положеніе, задържаніе на дыханіе-то, крясканіе и пр. и пр.

Цѣль-та на тѣзи упражненія е бы-ла да развие мышцы-тѣ на вратъ-тѣ, на рѣцѣ-тѣ и на крака-та, и да рас-ширичи грѣды-тѣ, така щото да рас-твори дробове-тѣ, и да направи вси-чки-тѣ движенія на тѣло-то по-прі-ятны, по-еластичны и по-силны.

Прѣзъ срѣдни-тѣ вѣкове твърдѣ мал-ко вниманіе ся е обръщало на гимна-стикѣ-тѣ по причинѣ, че всякой ся прѣ-даваше тогава на военны обученія; но въ послѣдны-тѣ частъ на 18-ый вѣкъ гимнастически-тѣ упражненія сѣ были въведени въ Прускы-тѣ училища отъ Гѣтсъ-Мутсъ, който е писалъ много книги върху тѣхъ. Около 1810 тѣ сѣ были распространены още повече отъ Джанъ.

Въ това врѣме Наполеонъ I распро-страняваше завоеванія-та си, а Джанъ събираше младежи-тѣ въ Пруссіѣ да ги упражнява въ гимнастикѣ-тѣ, и да ги надѣхва съ патриотически чув-ства. Пруско-то Правительство благо-пріятствувало дѣло-то на Джана, и на 1711 една публична гимназія ся от-творила въ Берлинъ, и твърдѣ наскоро подобны училища ся отворили на вся-кадѣ изъ Пруссіѣ. Слѣдъ заминуваніе-то на опасность-тѣ отъ Наполеона, Правительство-то ся убояло отъ сво-бодны-тѣ ученія, които Прускы-тѣ младежи усвоили и разсѣвали, и тѣзи училища были затворены.

Въ нѣкои други страны, и особенно въ Англіѣ и въ Швейцаріѣ, училища-та основаны споредъ системѣ-тѣ на Джана сѣ были твърдѣ сполучливы. Тѣлесны-тѣ упражненія сѣ были въ-ведени и въ дѣвическы-тѣ училища. За послѣдни-тѣ имало една система тѣлесны упражненія не толкова ма-чны, колкото упражненія-та за момче-та-та, но такыва, които да развѣятъ всички-тѣ мышцы на тѣло-то и по то-зи начинъ да придобѣятъ онова хар-моническо дѣйствіе, което е нужно за здравіе-то и за пріятны-тѣ движе-нія на тѣло-то.

Въ много высшы дѣвическы училища въ Америкѣ, голѣмо вниманіе ся обръ-ща за обучение-то на тѣло-то; и по-вече-то отъ колеги-тѣ за момчета-та

иматъ особенны зданія, снабдени съ нужды-тѣ нѣща за такыва упра-жненія.

Когато разгледамы колко е тѣсна свръска-та между умъ-тѣ и тѣло-то, и до колко сила-та на умъ-тѣ зависи отъ здраво-то състояніе на тѣло-то, явно е че добрь ще бѣде за всякой учитель да ся старае и за физическо-то и за умственноту развитіе на ученицы-тѣ си.

НАРОДОНАСЕЛЕНИЕ-ТО ВЪ ИНДІѢ.

Споредъ най-новѣ-тѣ статистикѣ направенѣ отъ Англіѣскы-тѣ власти, всички-тѣ области въ Индіѣ, които сѣ подъ владѣніе-то на Англіѣ, съдър-жатъ 238,830,958 души. Това число е равно на цѣло-то народонаселеніе въ Европѣ. Въ Индіѣ има на всякъ четвъртитѣ миліѣ земѣ по 211 души. Най-голѣмый-тѣ градъ е Калкута, кой-то брои 895,000 жители. Бомбей брои 644,000; Мадрасъ — 398,000; Лу-кновъ — 285,000.

Раздѣленіе-то на жители-тѣ въ Ин-діѣ споредъ религіѣ-тѣ е както слѣ-два: Брахманци 140,500,000; Мохамеданци 40,750,000; Будисти, Евреи и Огнепоклонници 9,500,000; и Хри-стіяни 900,000, отъ които 250,000 сѣ отъ Европейско происхождение, а 650,000 сѣ туземци.

Въ Индіѣ ся говорятъ 23 различни языци. Въ западны-тѣ области има 300 различни касты, а въ Бенгалѣ о-коло 1,000. Число-то на опѣзи, които сѣ въ правительственнѣ службѣ, съ ту-земцы-тѣ заедно, е 1,236,000. Тамъ има 629,000 духовны лица отъ всяко вѣроисповѣданіе, 30,000 религіозни просяци, 10,000 звѣздочетци, 5 маге-сници, 465 заклінатели, 518 стихо-творци, 33,000 закоповѣдци, 75,000 лѣкари, 218,000 художници, 950,000 кѣмилари и овчари, и 103,000, на кои-то занаяте-то е да просятъ.

КОЙ Е ОТГОВОРЕНЪ ?

По нѣкога въ училище-то, на тър-жище-то или у домъ-тѣ ся случватъ много несприятности, като каранія, ху-лы, клѣветы, и др. т. Нѣкои казватъ: «азъ не съмъ отговоренъ, защото не ся мѣежъ въ такыва работы. Да правятъ какъвто щѣтъ.»

Но това не е право. Человѣкъ не быва само да пыта: «Правѣ ли азъ зло?» но трѣба да испытѣва още: «Ка-кво правѣ за да въспирамъ да не ста-ватъ такыва злыни? Употрѣблявамъ ли всички-тѣ си силы противъ зло-то?» Человѣкъ е длѣженъ не само да не пра-ви зло, но и да ся труди да въспира други-тѣ да го не правятъ.

Пилатъ никакъ не ся оправда, като омы рѣцѣ-тѣ си съ водѣ и като само исповѣда, че не намира никакъж винѣ въ Исуса; той бѣше длѣженъ да упо-трѣби всички-тѣ си силы да го осво-боди. Тѣй и никой не ся освобождава отъ отговорность-тѣ за пѣкое зло, ако той не е употрѣбилъ всичко щото мо-жеше за да въспрѣ това зло.

Въ Вюртембергъ има едно общество, което подарява на всякои новоженены мѣжъ и женѣ по единъ Библиѣ. Тѣ не можахъ да пріематъ единъ подарокъ, който да спомогне повече за да напра-ви домъ-тѣ имъ спокоенъ и честитъ.

НОВЪ ЗАКОНЪ ЗА УПРАВЛЕНИЕ-ТО НА ОБЩИНЫ-ТѢ.

Высока-та Порта е обнародвала тѣзи дни новъ законъ за управленіе-то на общины-тѣ, който споредъ *Ла-Тюрки* различава твър-дѣ много отъ законъ-тѣ обнародванъ на 1287 (отъ Егирѣ), защото сегашный-тѣ да-ва по-голѣма свободѣ отъ първыи-тѣ на самы-тѣ жители да управлѣватъ общины-тѣ си.

Новый-тѣ законъ състои отъ 28 члена и е раздѣленъ на 4 главы. Първа-та глава съ-държа 6 члена и говори за устройство-то на общины-тѣ. Всяко село или нѣколко сел-ца, които броѣтъ 200 челяди най-малко, ще образуватъ единъ общинѣ. Ако община-та състои само отъ едно село, тя ще носи име-то му, а ако състои отъ нѣколко селца, тя ще носи име-то на по-голѣмо-то отъ тѣхъ. Тѣзи селца обаче не трѣба да от-стоѣтъ повече отъ 3 часа отъ общинско-то сѣдалище.

Втора-та глава говори исклучително за начинъ-тѣ на управленіе-то на общины-тѣ.

Всяка община ще ся управлява отъ единъ Мюдюръ спомоганъ отъ единъ свѣтъ. По-слѣдний-тѣ ще състои отъ 8 до 4 члена и отъ единъ писарѣ. Единъ отъ членове-тѣ ще за-пѣлѣня службѣ-тѣ на помощникъ (муавининъ) и ще замѣства Мюдюръ-тѣ въ случай на отсѣтствіе-то му. Всяко село ще има по единъ мухтаръ както е было до сега. Дѣто населеніе-то е Мусуламско и Христіанско ще има двама.

Мюдюръ-тѣ, муавининъ-тѣ и членове-тѣ на свѣтъ-тѣ сѣ безъ редовнѣ заплатѣ. Мю-дюръ-тѣ и писарѣ-тѣ обаче ще пріематъ е-динъ приличнѣ награды, които ще ся опрѣ-дѣли отъ Правительство-то, което ще пока-же начинъ-тѣ за събираніе-то и отъ упра-вляемы-тѣ.

Треть-та глава говори за начинъ-тѣ на избираніе-то на Мюдюръ-тѣ и на свѣтъни-цы-тѣ. Тѣзи чиновници за да бѣдѣтъ из-бираемы, трѣба да бѣдѣтъ турскы под-данници, на 30-годишнѣ възраст най-мал-ко, да плащатъ поне 100 гроша данокъ на годниж-тѣ, и никога да не сѣ были осѣжда-ни за нѣщо безчестно. Освѣнъ тѣзи усло-вія Мюдюръ-тѣ трѣба да знае да чете и да пише. Избираніе-то му ще ся съобщава на Вадіа-та, който ще го потвърдява писмен-но. Имами-тѣ, священники-тѣ, учители-тѣ и всички опѣзи, които сѣ въ правител-ственнѣ службѣ, не могатъ да ся избиратъ за мюдюри. Въ села-та дѣто населеніе-то е Христіанско, мюдюръ-тѣ и свѣтъници-тѣ ще бѣдѣтъ Христіяни. Тамъ дѣто насе-леніе-то е смѣсено, свѣтъници-тѣ ще бѣдѣтъ наполовинѣ Мусуламани и Христіяни. Кол-като за мюдюръ-тѣ, той ще ся зема отъ опѣзи общинѣ, които брои повече жители. Въ такъвъ случай, муавининъ-тѣ ще бѣде отъ другѣ-тѣ общинѣ.

Мюдюръ-тѣ, муавининъ-тѣ и свѣтъници-тѣ ще ся избиратъ отъ жители-тѣ на об-щинѣ-тѣ въ единъ опрѣдѣленъ день. Слѣдъ това избираніе, свѣтъници-тѣ и Мюдюръ-тѣ ще избиратъ въ сѣщый-тѣ день муавининъ-тѣ по вышегласіе.

Мюдюри-тѣ ще ся измѣняватъ въ всякои двѣ години, а свѣтъници-тѣ на половинѣ всяка година. Членове-тѣ, които назапятъ на опрѣдѣлено-то врѣме, ако сѣ Мусулам-ни, ще ся замѣстятъ пакъ отъ Мусуламни, а ако ли сѣ Христіяни, тѣ ще ся замѣстятъ пакъ отъ Христіяны. Мюдюри-тѣ и свѣтъ-ници-тѣ ще бѣдѣтъ прѣизбираемы.

Мухтаръ-тѣ ще ся избира томе измежду първенцы-тѣ на общинѣ-тѣ. Той ще ся из-мѣня всяка година.

Четвърта-та глава опрѣдѣля длѣжности-тѣ на Мюдюри-тѣ и на свѣтъници-тѣ. Тѣзи длѣжности сѣ: да испѣлнѣватъ заповѣди-тѣ на по-горны-тѣ власти; да поднасятъ на тѣхъ исканія-та и прошенія-та на управле-ны-тѣ си; да издирватъ прѣстѣпленія-та направены въ общины-тѣ имъ и да ги съ-общаватъ на по-горны-тѣ власти, и да ис-прашатъ до тѣхъ виноваты-тѣ.

Мюдюръ-тѣ и свѣтъ-тѣ на общинѣ-тѣ иматъ още длѣжность да събиратъ разны-тѣ даноци и да ги прѣдаватъ на казали-скѣ-тѣ каскѣ. Писарѣ-тѣ на свѣтъ-тѣ ще има грѣжѣ-тѣ да държи смѣткѣ-тѣ на съ-бираніе-то на даноцы-тѣ.

Всякой свѣтъ ще има единъ общинскы печать, който ще ся удри върху всякъ кни-жъ, който ся относѣ до Правительство-то.

ПОЛИТИЧЕСКЫ НОВИНЫ.

ТУРЦИЯ.

Споредъ *А. Хералда* слѣдъ едно дълго засѣданіе въ Министерскій-тъ Сѣвътъ, послѣдовано отъ друго въ Военный-тъ Сѣвътъ, рѣшило ся да ся зематъ изведиждъ мѣрки за по-обширны военны дѣйствія въ въз-станкы-тъ области. Шкодра ся опрѣдѣлила за срѣдоточіе на тѣзи дѣйствія. Тамъ щѣло да ся съсрѣдоточи безъ забавъ голѣма войска и магазинъ за оружія и военны припасы щѣли да ся направятъ. За вѣрваніе е че съсрѣдоточаваніе-то на войска-тъ въ Шкодрѣ же държи Черногорцы-тъ въ порядокъ както стана на Сърбскы-тъ границы миниж-тъ есенъ. Чернагора ако и да е ненападаема откъмъ Сѣверъ, е твърдѣ достъпна откъмъ Югъ, и въ случай че Черногорцы-тъ продължаватъ да ся присъединяватъ съ възстанкы-тъ, Турскы-тъ военначальникъ въ Шкодрѣ ще бѣде въ състояние да земе полиціи-тъ на Княжество-то въ рѣчь-тъ си, и да принуди Черногорцы-тъ да си сѣдѣтъ у тѣхъ си. Говори ся че Дервишъ Паша, Министръ-тъ на Войска-тъ, ще ся опрѣдѣли Сердаръ Екремъ, или главенъ командантъ на войска-тъ, и че Н. Прѣв. щѣлъ да земе самъ управленіе-то на оцѣи войска, която ще ся съсрѣдоточи въ Шкодрѣ.

Въ по-послѣдній си брой *А. Хералда* казва че е съмнително да ли Дервишъ Паша ще отиде веднага въ Шкодрѣ. Трѣбва да забѣлжимъ, обаче, че образуваніе-то на този станъ не показва никаквы нападателны намѣренія отъ страна-тъ на Портѣ-тъ къмъ Чернагорѣ, но има исключительно защитителенъ или заграбителенъ характеръ.

ВЪЗСТАНИЕ-ТО.

Политическы-тъ небосклонъ ся види нѣкакъ по-ясенъ. Охлажденіе-то, което бѣше ся появило между Австріи и Русіи, е изчезило, и едно искрено споразумѣніе между двѣ-тъ Силы ся е възстановило пакъ. И така всичко-то безпокойствіе е сега само за възстаніе-то въ Херцеговинѣ. Относително до него, Австрійскы-тъ Императоръ заповѣдалъ да ся отправи една депеша на посланикъ-тъ му Контъ Зичи, да съвѣтства Портѣ-тъ да не обявлява войнѣ на Чернагорѣ, и да ѣмъ увѣри повторително, че Австрія ще ѣ спомогне до колкото ѣ е възможно въ усилія-та ѣ за едно примиреніе. Князь Горчаковъ събралъ прѣдставители-тъ на другы-тъ петъ Силы, и разискалъ съ тѣхъ въпроси относително до Чернагорѣ. Размышленія-та имъ ся сложили съ едно рѣшеніе да възвръжатъ Портѣ-тъ отъ намѣреніе-то ѣ за едно нападателно дѣйствіе противъ Чернагорѣ, и съ подновеніе-то на взаимны общанія да подкрѣпятъ Турціи правствено въ дѣло-то на примиреніе-то. *А. Хералда*, отъ когото заемамы горното, не му отдава голѣмъ важность, но заключавя че послѣдны-тъ новини сѣ благоприятны за миръ.

Басиретъ казва че Правительство-то рѣшило да накаже Сърбіи и Чернагорѣ за участіе-то което сѣ зели въ възстаніе-то.

Войска-та на Ахмедъ Мухтаръ Паша ся подкрѣпила отъ 10 новы табуры, и той пакъ трѣгнѣлъ отъ Гачко съ цѣль да достави хранѣ на Никшичъ.

РУСИЯ.

Англійско-то період. списаніе *Екзаминеръ* въ единъ членъ разглежда всеобщо-то безпокойствіе, което прѣобладава въ Европѣ отъ Генералъ Родичъ не можѣ да помпиръ Херцеговинскы-тъ възстанкы, и отъ Рускы-тъ и Австрійскы-тъ вѣстници сѣ починѣли да намратъ погрѣшки един на другы. Горѣ-казано-то списаніе склѣчва членъ-тъ си така :

Не отказавмы че общы-тъ новини, които ся обнародоватъ въ вѣстници-тъ, сѣ достаточны да произведатъ нѣкои съмнѣнія и прѣдчувствія върху Европейскы-тъ борсы; но пакъ не е нужно да ся смутямы твърдѣ много отъ тѣхъ. Има добры причины за вѣрваніе че вопрѣки раздражени-тъ чувства и злобы-тъ усилія на козведѣицы-тъ, настоящее-то охлажденіе въ отношенія-та ме-

жду Русіи и Австріи не ще произведе войнѣ.

Ний никога не смы были на мнѣніе, че миръ-тъ на Европѣ ся е порожителствувалъ отъ съюзъ-тъ на трима-та Императоры. Ний никога не смы были на мнѣніе, че едно мирно рѣшеніе на Источны-тъ Въпросъ може да ся постигне чрѣзъ съединено-то намѣсваніе, прѣдложено отъ Контъ Андрані; но явно е че е въ интересъ-тъ и на Австріи и на Русіи да избѣгнатъ войнѣ-тъ въ настоящее-то врѣме, а Германско-то Правителство е принудено въ всякой начинъ да употребѣи силы-тъ си за уназваніе-то на настоящы-тъ политическы редѣ. Истинѣ е че въ Русіи има една партія, която желас да отхвърли Германско-то вліяніе, и да принуди Австріи да напусте положеніе-то, което е зела напоследѣтъ спрямо Турціи, но тя не е отговорна и не управлява Русско-то Правителство. Противъ политикѣ-тъ на тѣзи партіи сѣ личны-тъ чувства и желанія на Царъ-тъ, и благоразуміе-то на главны-тъ му съвѣтници, които знайтъ твърдѣ добръ, че Русія не е приготвена за голѣмъ войнѣ.

Единъ Германскы дописникъ отъ С.-Петербурга описва положеніе-то на Русскы-тъ столицѣ така : « Намѣреніе-то на Императоръ-тъ да ся оттегли за нѣколко врѣме отъ царскы-тъ си грѣжи, произведе голѣмо безпокойствіе въ Дворецъ-тъ. Неоспоримо е че Императоръ-тъ е обявилъ, че щомъ интереси-тъ на Русіи го изискатъ да не може да избѣгне единъ войнѣ съ нѣкою велика Сила, той ще устави прѣстолъ-тъ си ».

Нерасположенность-та на Императоръ-тъ къмъ войнѣ-тъ дава причинѣ да ся вѣрва, че минѣла-та му миролюбива политика ще ся продължава. Освѣнъ това противъ интересы-тъ на Русіи е да отвори войнѣ въ настоящее врѣме, когато военно-то ѣ устройство не е довършено още, и когато финансово-то състояніе на Державѣ-тъ, което едмѣтъ на послѣдокъ е починало да ся улучшева, ще ся смутѣ твърдѣ много.

ИСПАНІЯ.

Царъ Алфонсо не ся е освободилъ още отъ всички-тъ си неприатели. Борба-та ся продължава още въ Испаніи. Папа-та, като прѣдводителъ на религиозны-тъ гонители, напада Правительство-то, защото то щѣло да позволи въ Державѣ-тъ свободно-то Богослуженіе въ най-малкѣ-тъ степени.

Споредъ договоръ-тъ на 1851 Правительство-то ся съгласило, че Римо-Католическо-то вѣронсповѣданіе ще бѣде държавна-та религія на Испаніи, че то ще има исключителны прѣимущества, и че свѣтска-та власть ще спомога на владыцы-тъ за поддържаніе-то му. Инквизиція-та даже не бы поискала по-съвършено подчиненіе отъ страна-тъ на Гражданскѣ-тъ власть на Церковни-тъ. Нова-та Конституція обаче не ся съобразява въ никое отношеніе съ условія-та на този договоръ, защото тя утвърждава че никой Христіанинъ не ще ся наказва по причинѣ на религиозны-тъ си убѣждения, или на Богослуженіе-то си споредъ своѣ-тъ си съвѣсть; но прибавя че всички-тъ публични обряди и церемоніи, освѣнъ Римо-Католическы-тъ, сѣ запрѣтены.

Папа-та негодува за дѣто даже една толкова малка религіозна свобода ся позволява въ Испаніи. Той осжда горѣказанны-тъ законъ съ най-строгы думы, и заплашва Испанско-то Правительство съ оттегляніе-то на особенны-тъ си прѣдставитель отъ Мадридъ, ако то не склони на исканія-та му. Духовны-тъ лица въ Испаніи подражаватъ примѣръ-тъ на Папа-та и смущаватъ Правительство-то. Папство-то по този начинъ распространява единъ религиознъ и фанатическѣ ненависть въ Испаніи, които може да бѣде по-опасна за Правительство-то отъ колкото бѣхъ Донъ Карло и послѣдователи-тъ му.

ФРАНЦІЯ.

Въ Камарѣ-тъ на Народны-тъ Прѣдставители на 28 минѣлаго Г-нъ Леблондъ прочелъ рапортъ-тъ на комисіи-тъ върху въпросъ-тъ за всеопрошеніе-то на Комунис-тъ. Г-нъ Леблондъ, ако и да е отъ радикалѣ-тъ партіи, не показалъ никакво съчувствіе къмъ Комунис-тъ. Той казалъ че было нужно да ся разгледа какво сѣдствіе бы имало завръщаніе-то на Комунис-тъ върху политическы-тъ учрѣденія на

Франціи. Той утвърдилъ че духъ-тъ на Комунис-тъ не былъ измѣненъ никакъ отъ 1871 насамъ, и че ако ся завърнѣхъ, тѣ щѣхъ да дѣйствуватъ тѣй както непрѣди, т. е. да распалватъ народъ-тъ, да възбуждатъ страсти-тъ имъ, да произвеждатъ безпорядокъ и да турятъ въ опасность сво-бодѣ-тъ на Франціи. Той прочее отхвърлил опасно-то прѣдложеніе на Викторъ Хюго за едно всеобщо опрощеніе.

Това дѣло отъ страна-тъ на Республиканцы-тъ умирява державѣ-тъ, но безпокой Бонопартисты-тъ. Послѣдны-тъ имѣютъ другѣ политическѣ надѣждѣ, освѣнъ надѣждѣ-тъ, която бы произлѣзла отъ чрѣз-мѣрны-тъ постановки на Республиканцы-тъ. Бонопартисты-тъ прочее ся безпокоятъ когато Республиканцы-тъ избѣгватъ единъ политикъ, който бы смутѣла цѣлѣ-тъ державѣ, а поддържатъ тихо добръ порядокъ, и не съчувствуватъ на възстанкы-тъ ученія на Комунис-тъ.

РАЗНЫ НОВИНЫ.

Минала-та седмица Дервишъ Паша ся опрѣдѣлилъ Министръ на Войска-тъ вмѣсто Риза Паша. Послѣдній-тъ ся опрѣдѣлилъ Министръ безъ особеннѣ службѣ. Абдулъ Керимъ Паша ся опрѣдѣлилъ Министръ на Мореплаваніе-то.

Споредъ нѣкои мѣстны вѣстници, Правительство-то рѣшило да повика на оружіе всички-то Мусульманско народонаселеніе въ Босни между 18 и 60 годишнѣ възраст.

Едно голѣмо число иглени пушки ся испратило тѣзи дни въ Босни и въ Херцеговинѣ, за да ся раздадатъ на мѣстны-тъ редицы и на народонаселеніе-то въ нѣкои важны мѣста.

Минала-та седмица 3 табура войска ся пратили прѣзъ Варѣ за Видинъ и 5 табура за Херцеговинѣ.

Въ минѣлы-тъ брой говорихмы за съединеніе-то и намаденіе-го на общы-тъ дългове. Сега ся казва че една компанія щѣла да ся учреди, която щѣла да прѣдприеме плащаніе-то по 6 на 0/0 лихвѣ върху сумѣ-тъ 125,000,000 т. л. За тѣзи цѣль Правительство-то щѣло да прѣдаде на тѣзи компаніи гюмушки-тъ даждіа, данокъ-тъ на тютюнъ-тъ, на соль-тъ, на рыболовны-тъ мѣста, десѣтокъ-тъ на копринѣ-тъ и кантаріе-то. Тя щѣла да събира тѣзи даноцы за 30 години отъ днесь пататѣкъ, за които ся казва че были достаточны да платятъ всички-тъ лихвѣ върху новы-тъ дълѣ. Казва ся още че за всяко обязательство отъ консолиде отъ 225 т. л., едно ново обязательство отъ 100 т. л. ще ся издаде.

Нѣкои чуждестранни притяжатели на Турскы фондове, които бѣхъ пратили прѣзъ Февруаріа Г-на Хамонда съ подобенъ планъ, сѣ протестирали противъ ново-то финансово споразумѣніе.

Отоманска-та Банка починала да плаща купоны-тъ отъ Януаріа.

Единъ телеграмъ отъ Каиръ отъ 12-гого казва че Египетскы-тъ войска починали да ся завърщатъ отъ походъ-тъ противъ Абисинцы-тъ.

Единъ Атинскы телеграмъ извѣстѣва че Гръцкы-тъ Царъ и Царица-та съ всички-тъ си челядъ заминали минѣлѣ-тъ Сѣббо-тъ за Бриндиси (Неаполѣ). Тѣ щѣли да посѣтятъ Даніи, Русіи и Германіи, и пжтуваніе-то имъ щѣло да трае 3 мѣсецы.

Г-нъ Рангабъ ся опрѣдѣлилъ за Гръцкы Министръ въ Берлинъ, и Князь Иксиланти за такъвъ въ Парижъ и въ Виѣнѣ.

Г-нъ Карчовъ, Русскы-тъ Консулъ и политическы-тъ Прѣдставитель въ Сърбіи, заминалъ минѣлы-тъ петѣкъ за Виѣнѣ, отъ дѣто вѣроятно ще отиде въ С.-Петербурѣ съ цѣль да приеми по-новы наставленія отъ Правительство-то си.

Русскы-тъ Императоръ по Великенскы-тъ празници пратилъ на Генералъ Игнатіева орденъ-тъ Св. Александръ Невскы, украсенъ съ безцѣнны камни.

Г-жа Игнатіевъ заминала минѣлѣ-тъ се-

дмѣнѣ за С.-Петербурѣ съ цѣль да сѣдствуватъ на свадбѣ-тъ на одногъ братія-та на супругъ-тъ си.

Въ *А. Хералда* прочитамы слѣдуюти относително до Робертъ Колежъ :

Великенскы-тъ испити въ Робертъ Колежѣ бѣхъ задоволителны. Испиты-естественны-тъ науки бѣхъ особен-стойны за забѣлжаніе. Химическо-то зическо-то и Геологическо-то отдѣ-оше и библиотека-та въ тѣзи колеги ставатъ най-добры-тъ удобства на тѣ ся въ немъ за изучаваніе-то на тѣ, на Химіи-тъ, на Минералогіи-тъ, Зоологіи-тъ и на Анатоміи-тъ. Испиты показавъ че классове-тъ сѣ ся вѣсвали отъ тѣзи удобства. На 30 минъ вечеръ-тъ, мнозина слушатели отъ народности доидохъ да чуятъ стѣнны на классъ-тъ, състоящъ отъ 16 души то ще свърши науки-тъ си идуща-та на. Въ този классъ има 5 Българчета зи стѣнненія показавъ зрѣлость въ мѣтѣ, ясность въ израженіи-тъ, и позна-Англійскы языкъ, които възбудихъ въ що удивленіе. Измежду стѣнненія-та ше и гласна (вокалѣ) музика отъ цѣ-тъ, които показавъ, че сѣ ѣмъ както трѣбва. Между присѣдствующи бѣ Американскы-тъ Министръ и мно-отличны Англичани.

Въ минѣлы-тъ брой на *«Нарѣдѣ»* четемъ едно прошеніе отъ Пловдивъ, Б. Екзархъ-тъ, въ което му казватъ, ко слухове-тъ за едно спогоженіе а Гръцкѣ-тъ Патриаршіи и Екзархіи-тъ истинны, послѣдны-та да свыка нарѣдѣ въ Орта-Кюи, който трѣбва да ши условія-та, по които едно такова гожденіе може да стане.

Въ *«Вѣкъ»* четемъ друго прошеніе Софій до Н. Б. Екзархъ-тъ, въ което казватъ че споредъ уставъ-тъ на Екзархъ, той трѣбвало да свыка прѣдставителъ отъ Епархіи-тъ за да прѣгледатъ Ехійскы-тъ дѣла и смѣтки прѣзъ истекши четири години. Още ако има нѣщо за шленіе въ Уставъ-тъ даго по правятъ. Под-прошенія и отъ два-та вида сѣ испи до Екзархъ-тъ и отъ другы градове.

НАЙ-ПОСЛѣДНИ НОВИНЫ ПО ВЪЗСТАНИЕ-ТО.

Прѣди засѣданіе-то на послѣдній-тъ нистерскы Сѣвътъ, посланици-тъ на тѣ великы Силы, ходили при Великы Везирѣ да му кажатъ, че ще бѣде голѣмо пасиность, ако Порта-та прибѣгне да кны мѣрки спрямо Чернагорѣ, по причинѣ едно голѣмо число Черногорци земали стіе въ послѣдны-тъ битки съ Мухтаръ-на, който отивалъ да достави хранѣ крѣпость-тъ Никшичъ. По-послѣдъ Порта-та единъ телеграмъ отъ Кабули п Турскы-тъ посланикъ въ С.-Петербурѣ въ който той излага мѣрки-тъ, които Горчаковъ, Русскы-тъ главенъ Министръ е зель за примиреніе-то на възстанкѣ области. Порта-та пріела единъ телеграмъ отъ Австрійскы-тъ Императоръ който Н. Величество ѣмъ съвѣтства усърдно не прибѣгва до крайны мѣрки, и като и га че порядокъ-тъ ся е възстановилъ въ коп отъ пограничны-тъ окрѣжия, въ по-прѣди е имало възстаніе, казва че вѣрваніе, че послѣдны-тъ прѣговори за примиреніе ще ся подновятъ и че ще дойдѣ до едно задоволително сѣдствіе. Въ таи случаи, Царскы-тъ Диванъ рѣшилъ да ложи мѣрки-тъ, които щѣше да земе про-Чернагорѣ.

Единъ телеграмъ отъ С.-Петербурѣ 13-гого казва : « Споразумѣніе-то ме-Силы-тъ относително до Источны-тъ раб-е непоколебимо. Нито мѣнотинѣ-тъ подиг-те отъ партизанскы страсти, нито нѣ-вещественны силѣ, могаѣ да прѣмѣтѣ съединенѣ-тъ воли на Европѣ. Освѣнъ-ва, новини-тъ отъ Цградъ сѣ благоприятны за поддържаніе-то на миръ-тъ.

Издава ся отъ Американско-то Егелско Общество.

Редакторъ Т. Л. Байнгтонъ.

Въ печатницѣ-тъ на Д. АРАМАНА Агопѣанъ-ханъ № 12.